

PRIPOROČILA

PRIPOROČILO št. 1/2018 SVETA ZA SODELOVANJE MED EU IN AZERBAJDŽANOM

z dne 28. septembra 2018

o prednostnih nalogah partnerstva EU-Azerbajdžan [2018/1598]

SVET ZA SODELOVANJE MED EU IN AZERBAJDŽANOM JE –

ob upoštevanju Sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani ter Republiko Azerbajdžan na drugi strani ⁽¹⁾ ter zlasti člena 81 Sporazuma,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Sporazum o partnerstvu in sodelovanju med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani ter Republiko Azerbajdžan na drugi strani (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) je bil podpisan 22. aprila 1996 in je začel veljati 1. julija 1999.
- (2) Z namenom doseganja ciljev Sporazuma lahko Svet za sodelovanje v skladu s členom 81 Sporazuma pripravi ustrezna priporočila.
- (3) V skladu s členom 98 Sporazuma pogodbenici Sporazuma sprejmeta vse splošne in posebne ukrepe, potrebne za izpolnjevanje svojih obveznosti iz Sporazuma, ter poskrbita za doseganje ciljev iz Sporazuma.
- (4) Na podlagi pregleda evropske sosedске politike je bila predlagana nova faza sodelovanja s partnerji, ki obema stranema zagotavlja večji občutek odgovornosti.
- (5) Evropska unija in Azerbajdžan želita utrditi svoje partnerstvo z dogovorom o sklopu prednostnih nalog za obdobje 2018–2020, da bi podprli in okrepli odpornost in stabilnost Azerbajdžana.
- (6) Pogodbenici Sporazuma sta se zato dogovorili o besedilu prednostnih nalog partnerstva EU- Azerbajdžan, ki bodo podpirale izvajanje Sporazuma, pri čemer bo poudarek na sodelovanju na področju skupno opredeljenih skupnih interesov –

SPREJEL NASLEDNJE PRIPOROČILO:

Člen 1

Svet za sodelovanje priporoča, naj pogodbenici Sporazuma izvajata prednostne naloge partnerstva EU-Azerbajdžan, kot so določene v Prilogi.

Člen 2

To priporočilo začne učinkovati na dan sprejetja.

V Bruslju, 28. septembra 2018

Za Svet za sodelovanje

F. MOGHERINI

E. MAMMADYAROV

⁽¹⁾ ULL 246, 17.9.1999, str. 3.

PRILOGA

PREDNOSTNE NALOGE PARTNERSTVA MED EVROPSKO UNIJO IN AZERBAJDŽANOM

I. OZADJE

1. V kontekstu pregleda evropske sosedске politike sta se EU in Azerbajdžan dogovorila o skupnih prednostnih nalogah partnerstva, da bi nadalje okrepila njune odnose, ki temeljijo na vzajemnem interesu in skupnih vrednotah, spoštovanju človekovih pravic, demokraciji in pravni državi ter zavezanosti glede spoštovanja in podpore ozemeljske celovitosti, nedotakljivosti mednarodnih meja držav, neodvisnosti in suverenosti druga druge, da se oblikuje sodelovanje z upoštevanjem gospodarske vzdržnosti in da se vodi partnerstvo predvsem za naslednje obdobje (2018–2020). Prednostne naloge partnerstva so bile opredeljene v vključujočem procesu s sodelovanjem različnih deležnikov, vključno s civilno družbo.
2. Prednostne naloge partnerstva temeljijo na preteklem plodnem sodelovanju, vključno z izvajanjem akcijskega načrta ESP, ki ga bodo nadomestile. Odražajo interese tako EU kot Azerbajdžana, za katere sta značilna enakost in vzajemna narava partnerstva. Cilj prenovljenega partnerstva je povečati osredotočenost našega odnosa kot dela širšega političnega okvira, predvidenega v novem sporazumu med EU in Azerbajdžanom, s ciljem prispevati k skupnim ciljem miru in varnosti, blaginje, odpornosti in stabilizacije, kot tudi podpreti reforme, ki jih Azerbajdžan namerava izvesti v tem okviru, ter prinesiti konkretne rezultate v korist vseh državljanov. Prednostne naloge partnerstva med EU in Azerbajdžanom prenašajo cilje prenovljene evropske sosedске politike na konkretna področja sodelovanja in bodo oblikovale agendo za reden politični in sektorski dialog, o katerem se bo treba dogovoriti v novem sporazumu med EU in Azerbajdžanom.
3. Prednostne naloge partnerstva odražajo poudarek na pravni državi, temeljnih pravicah in univerzalnih vrednotah. Podpirajo tudi cilje agende za trajnostni razvoj do leta 2030, vključno s 17 cilji trajnostnega razvoja ZN, izvajanjem Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah iz leta 2015 ter njihovo zavezanostjo za obravnavo vprašanih podnebnih sprememb, degradacije okolja, revščine in neenakosti.
4. Te prednostne naloge partnerstva za Azerbajdžan so razdeljene na ista štiri tematska področja kot pri 20 ciljih, ki morajo biti doseženi do leta 2020, dogovorjenimi na vrhu vzhodnega partnerstva v Bruslju 24. novembra 2017, pri čemer je treba upoštevati načelo diferenciacije. Prednostne naloge partnerstva in 20 ciljev, ki morajo biti doseženi do leta 2020, se morajo v največji možni meri medsebojno krepite.
5. Azerbajdžan si prizadeva za diverzifikacijo svojega gospodarstva in razvija ambiciozen program gospodarske reforme. EU je eden od ključnih vlagateljev v državi in šteje za več kot polovico neposrednih tujih naložb tako v naftnem sektorju kot izven njega. V tem okviru sta EU in Azerbajdžan pripravljena nadaljevati gospodarski dialog in sodelovanje glede diverzifikacije gospodarstva in trajnostne rasti s poudarkom na podpori Azerbajdžanu za izboljšanje poslovnega okolja in pogojev v vseh sektorjih, kakor je podrobneje opredeljeno v odstavku 19. Azerbajdžan in EU bosta nadalje razvijala odnose na podlagi skupnega strateškega cilja, tj. vzpostavitve neposrednih energetskih in prometnih povezav, pri čemer vloga Azerbajdžana kot strateškega energetskega partnerja in njegova geografska lega naravnega prometnega vozlišča omogoča okrepitev načrtov pogodbenic v zvezi s povezavami, pospešitvijo trgovine in razvojem logistike ter uresničitev pomembnih prometnih projektov v regiji v smeri vzhod-zahod in sever-jug.
6. Na podlagi, med drugim, ponovno vzpostavljenega dialoga o človekovih pravicah bo okrepljeno sodelovanje na področju pravne države, reforme pravosodja in reforme javne uprave. Pospešeno bo izvajanje partnerstva za mobilnost ter sporazumov o poenostavitvi vizumskih postopkov in ponovnem sprejemu. Za spodbujanje odprtega pretoka znanja in strokovnega znanja bo okrepljeno sodelovanje na področju izobraževanja, raziskav in inovacij ter kulture.
7. Prihodnje finančno sodelovanje in načrtovanje med EU in Azerbajdžan, zlasti naslednji enotni okvir podpore za Azerbajdžan za obdobje 2018–2020, bo temeljilo na teh prednostnih nalogah partnerstva. Za uresničitev dogovorjenih ciljev bosta pogodbenici redno skupaj z deležniki pregledovali izvajanje prednostnih nalog partnerstva.

II. PREDNOSTNE NALOGE

8. Sodelovanje bo zajelo dobro upravljanje, pravno državo in človekove pravice, dialog s civilno družbo, medosebne stike, trajnostni razvoj in modernizacijo, raziskave in inovacije, promet, energijo in podnebne ukrepe ter spodbujanje visokih okoljskih standardov.

9. Gospodarsko sodelovanje za doseg trajne in bolj trajnostne rasti je področje močnega skupnega interesa, na katerem bodo preučene vse priložnosti za izboljšanje poslovnega okolja. Za dolgoročno pospeševanje trajnostne in bolj vključujoče rasti bodo potrebne trdne javne institucije in boljše upravljanje, večje spoštovanje delovnih standardov, boljše infrastrukturne povezave, trajnostno upravljanje naravnih virov ter ustrezna znanja in spretnosti in človeški kapital. Z reševanjem teh vprašanj bodo ustvarjeni ugodni pogoji za močnejše sodelovanje v ključnih sektorjih in večjo mobilnost v korist državljanov v Azerbajdžanu in EU. Vsaka prednostna tema vključuje več elementov v večdisciplinarnem in medsektorskem pristopu, ki je potreben za doseg ciljev.
10. Področja političnega, gospodarskega in tehničnega sodelovanja, opisana v nadaljevanju besedila, niso izčrpna; sodelovanje med EU in Azerbajdžanom se lahko razširi na več drugih področij, kar se tudi spodbuja. Ta področja se lahko uresničujejo na dvostranski ravni in v večstranskem okviru, pri čemer bi se sodelovanje Azerbajdžana lahko še izboljšalo.
11. Dinamična civilna družba je zelo pomembna za razvoj zasebnega sektorja, trajnostne gospodarske rasti, ambicioznih okoljskih politik in socialnih inovacij. Za visokokakovostni dialog sektorske reforme je potrebno tehnično strokovno znanje. Cilj sodelovanja je okrepiti zmogljivosti vseh deležnikov.
12. Civilna družba bo lahko okrepila svoje sodelovanje v javnem življenju. Na vsa ustrezna področja politike bodo vključena druga pomembna medsektorska vprašanja, kot so vprašanja enakosti spolov, podnebna ter okoljska in socialna vprašanja. Poseben poudarek bo na okrepitvi zaposlitvenih možnosti za ženske in mlade.

1. Krepitev institucij in dobrega upravljanja

13. Azerbajdžan in EU bosta spodbujala dobro upravljanje ter bosta stalno izboljševala javno upravo Azerbajdžana, vključno z javnimi storitvami in sodstvom. To bo vključevalo sodelovanje na področju varnostnih vprašanj.
14. Poseben poudarek bo na pravni državi, vključno z neodvisnostjo, nepristranskostjo, kakovostjo in učinkovitostjo sodstva. Pogodbenici si bosta še naprej prizadevali za reformo javne uprave na vseh ravneh države, vključno z lokalnimi organi in organi preгона ter upravljanjem javnih financ. Cilj sodelovanja je okrepiti odgovornost in učinkovitost zgoraj navedenih institucij ter preglednost in učinkovitost zagotavljanja javnih storitev na podlagi dobre prakse in s široko uporabo e-uprave. Pogodbenici si bosta prav tako prizadevali za oblikovanje politik in vrednotenja na podlagi jasnih dokazov, ki jih med drugim zagotavlja visokokakovostna statistična služba, ter za vključevanje civilne družbe v postopek oblikovanja politik.
15. Boj proti korupciji bo eden bistvenih elementov upravne reforme in sodelovanja za krepitev pravne države. Sodelovanje bo usmerjeno v krepitev zmogljivosti in dejavnosti organov za boj proti korupciji in izboljšanje regulativnega okolja ob upoštevanju mednarodnih dobrih praks in standardov, zlasti na področju sistemov javnega naročanja in upravljanja javnih funkcij, pri katerem so gospodarski in drugi interesi največji (npr. javno naročanje in dovoljenja), da se zagotovijo visoki etični standardi. Preglednost bo pomemben element izogibanja navzkrižja interesov in krepitev odgovornosti v primeru kršitev. Prav tako bo okrepljeno sodelovanje v boju proti goljufijam, ki vplivajo na finančne interese EU in Azerbajdžana. Pogodbenici bosta sodelovali tudi pri izterjavi sredstev, pridobljenih s kaznivim dejanjem, in pri boju proti pranju denarja prek ustreznega institucionalnega in pravnega okvira, vključno z razmislekom o ustanovitvi nacionalnega urada za odvzem premoženjske koristi.
16. Sodelovanje v varnostnem sektorju bo namenjeno okrepitvi zmogljivosti in odgovornosti ustreznih organov ter se bo nanašalo na skupna vprašanja v boju proti organiziranemu kriminalu, drogam in terorizmu, vključno s financiranjem terorizma, pri čemer se bodo upoštevale določbe o pravici, svobodi in varnosti, opredeljene v različnih sporazumih, ki urejajo odnose med EU in Azerbajdžanom in ob upoštevanju mednarodnih standardov. Pogodbenici bosta tudi okrepili prizadevanja za povečanje odpornosti na kibernetske grožnje.

2. Gospodarski razvoj in tržne priložnosti

17. EU bo podpirala prizadevanja Azerbajdžana za diverzifikacijo strukture njegovega gospodarstva in okrepitev njegovega izvoznega potenciala ter virov dohodka, da se zagotovi trajnostna in vključujoča rast, ki bo plod vse bolj pametnega, zelenega, krožnega in socialnega gospodarstva. Pogodbenici bosta okrepili dvostransko trgovino v vseh sektorjih, vključno z obravnavanjem skupnih izzivov v zvezi z dostopom do trga in naložbenimi izzivi.

18. V tem pogledu je članstvo Azerbajdžana v Svetovni trgovinski organizaciji (STO) pomemben cilj in EU je pripravljena dejavno podpreti ta proces.
19. Pogodbenici bosta sodelovali pri razvoju ugodnega in spodbudnega poslovnega okolja v Azerbajdžanu, ki bo temeljilo na makroekonomski stabilnosti, lojalni konkurenci in javnem sektorju, ki bo učinkovito in nepristransko uporabljal načelo pravne države. Javne politike, ki bodo oblikovane na podlagi strateškega načrta o perspektivah nacionalnega gospodarstva in na ustreznih priporočilih ocene Akta EU za mala podjetja, bodo usmerjene v olajšanje delovanja malih in srednjih podjetij (MSP), ki so glavni delodajalci. To je lahko v obliki zagotavljanja boljšega dostopa do financiranja, okrepljene zaščite in uveljavljanja lastninskih pravic ali nadgradnje regulativnega in infrastrukturnega okolja za informacijsko in komunikacijsko tehnologijo. Podpora organizacijam za podporo podjetništvu in dostopu MSP do boljših poslovnih storitev in usposabljanja bo prav tako prispevala k vključevanju azerbajdžanskih podjetij v globalne vrednostne verige ter bo prispevala k izmenjavi znanja in razvoju industrije. Dejavno sodelovanje Azerbajdžana v programih EU za MSP (COSME) ter za raziskave in inovacije (Obzorje 2020) je koristno za spodbujanje razvoja podjetij. Spodbujala se bo boljša povezava med izobraževanjem in podjetji, tudi prek podjetniških inkubatorjev.
20. Za zagotovitev uravnoteženega, trajnostnega in vključujočega razvoja ter diverzifikacije gospodarstva bosta EU in Azerbajdžan sodelovala na področju regionalnega razvoja in razvoja podeželja, da bi okrepila lokalno upravo in civilno družbo ter zlasti produktivnost in konkurenčnost kmetijstva in podeželskih MSP, vključno z malimi družinskimi podjetji.
21. Pogodbenici bosta sodelovali pri spodbujanju digitalnega gospodarstva, vključno z usklajevanjem digitalnega okolja Azerbajdžana z enotnim digitalnim trgom EU, krepitvijo kibernetске varnosti ter razvojem mehanizmov za zeleno in krožno gospodarstvo, na podlagi zakonodaje EU in dobre prakse, kakor je ustrezno.
22. V okviru diverzifikacije gospodarstva se bo z zaposlovanjem in socialnimi ukrepi zagotovilo, da se bodo prebivalstvo in zlasti ranljive skupine lahko prilagodili spremembam na trgu dela. EU bo delila svoje izkušnje z izboljšanjem določb o socialni pomoči, da se zaščitijo brezposelni in socialno ranljive skupine ter zagotovi njihova vključenost v družbo. EU in Azerbajdžan bosta spodbujala učinkovit socialni dialog v zvezi s standardi Mednarodne organizacije dela.

3. Povezljivost, energijska učinkovitost, okolje in podnebni ukrepi

23. Strategija diverzifikacije Azerbajdžana se močno opira na ugodni položaj države, ki se nahaja na križišču prometnih povezav, in pogodbenici si bosta skupaj prizadevali za povečanje zmožnosti Azerbajdžana, da deluje kot trgovinsko, logistično in prometno vozlišče, s čimer bosta zagotovili, da fizično in regulativno okolje podpira navedeni cilj. Posebna pozornost bo namenjena učinkovitemu sistemu upravljanja meja in tranzitnemu sistemu ter čim hitrejši sklenitvi letalskega sporazuma med EU in Azerbajdžanom. Upravljanje prometnega sektorja, vključno s pravnimi in institucionalnimi reformami, je prav tako ključnega pomena.
24. Izboljšanje energetskih povezav med partnerskimi državami ter z EU je ena od pomembnih prednostnih nalog tako za Azerbajdžan kot za EU. Azerbajdžan lahko zaradi svojih sposobnosti in geografske lege bistveno prispeva k energetski varnosti Evrope. Podobno lahko EU pomembno prispeva k izboljšanju učinkovitosti, konkurenčnosti, trajnosti in varnosti energetskega sektorja v Azerbajdžanu. V ta namen si bosta morali pogodbenici medsebojno zagotoviti odprte in neizkrivljene priložnosti za trgovino in naložbe v njunih energetskih sektorjih. V zvezi s tem bosta pogodbenici tudi okrepili svoja prizadevanja za izboljšanje splošnega naložbenega okolja v svojih energetskih sektorjih in na svojih trgih energije. Glede vprašanja trgovanja z energijo si bosta pogodbenici prizadevali za izboljšanje delovanja ustreznih energetskih sistemov in za stabilnost trgov energije, na katere se dobavlja in se bo dobavljala energija in prek katerih potekajo in bodo potekali energijski tokovi. V tem pogledu in v skladu z določbami Skupne izjave o južnem plinskem koridorju, podpisane 13. januarja 2011, sta ključni prednostni nalogi hiter zaključek južnega plinskega koridorja in pravočasen začetek dobave plina evropskemu trgu. To bo okrepilo vlogo Azerbajdžana ne le kot pomembnega dobavitelja energije Evropi, ampak tudi kot morebitne tranzitne države, ki bi lahko v okviru južnega plinskega koridorja zagotovila vse prenosne in logistične storitve proizvajalcem energije v kaspijski regiji in zunaj nje zaradi možne širitve južnega plinskega koridorja. EU bo delila svoje izkušnje na področju regulativne politike in prehoda na zeleno in trajnostno gospodarstvo, zlasti s spodbujanjem ukrepov za večjo energetsko učinkovitost in rešitev za obnovljive vire energije, kakor je določeno v Memorandumu o soglasju o strateškem energetskem partnerstvu med EU in Azerbajdžanom na področju energije, podpisanem 7. novembra 2006. V zvezi s tem bodo ključne reforme v energetskem sektorju.

25. Boljše okoljsko upravljanje, trajnostno upravljanje naravnih virov in prehod na zeleno in krožno gospodarstvo ter sodelovanje pri razvoju okolju prijazne prometne politike z izvajanjem ustreznih projektov je bistvenega pomena za doseganje trajnostnega razvoja. Pogodbenici bosta skupaj zagotavljali uporabo najboljših praks na tem področju. Energetska učinkovitost, ravnanje z okoljem v mestih in na podeželju ter zlasti boljše preprečevanje onesnaževanja, učinkovita uporaba materialov ter ravnanje z odpadki bodo imeli ključno vlogo pri doseganju ciljev Azerbajdžana v zvezi z okoljem. Na tem področju bosta med glavnimi prednostnimi nalogami trajnostno upravljanje gozdov in upravljanje povodij. Okrepljeno sodelovanje na področju podnebnih ukrepov bo Azerbajdžanu pomagalo razviti učinkovitejše, konkurenčnejše, odpornejše in stabilnejše gospodarstvo, v skladu z nacionalno določenimi prispevki. Med glavnimi prednostnimi nalogami bosta celovito izvajanje Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah in izvajanje ustreznih nacionalno določenih prispevkov. Poudarek pri sodelovanju EU z Azerbajdžanom bo na razvoju dolgoročnih razvojnih strategij za nizke emisije toplogrednih plinov, vključevanju podnebnih ukrepov in okoljskih vprašanj v nacionalne politike s poudarkom na možnostih, ki bi omogočile hitro vidne rezultate, na uvedbi okvirov za merjenje emisij, poročanje o njih in preverjanje ter na prilagajanju podnebnim spremembam.

4. Mobilnost in medosebni stiki

26. Pogodbenici si bosta prizadevali okrepiti mobilnost državljanov, kakor je ustrezno, in sodelovanje na področjih izobraževanja, mladih, kulture ter raziskav in inovacij.
27. Pogodbenici sta zavezani učinkovitemu izvajanju partnerstva za mobilnost ter popolnemu izvajanju in nemotenemu delovanju sporazumov o poenostavitvi vizumskih postopkov in ponovnem sprejemu, da bi ob za to primernem času preučili, če bodo za to izpolnjeni pogoji, odprtje dialoga o liberalizaciji vizumskega režima z Azerbajdžanom, kolikor bodo vzpostavljeni pogoji za dobro upravljanje in varno mobilnost, kar vključuje učinkovito izvajanje sporazumov o poenostavitvi vizumskih postopkov in ponovnem sprejemu. Glede tega bosta pogodbenici sodelovali z namenom okrepitve pravnega in institucionalnega okvira za politike na področju varnosti dokumentov, upravljanja meja, migracij in azila v skladu z najboljšimi mednarodnimi standardi.
28. Prihodnje sodelovanje bo temeljilo na tekočem sodelovanju v okviru programa Erasmus+, zavez bolonjskega procesa in razvoju tehničnega in poklicnega usposabljanja ter bo osredotočeno na posodobitev izobraževalnega sistema Azerbajdžana, in sicer predšolskega do terciarnega izobraževanja. Prispevalo bo k uskladitvi povpraševanja državljanov po izobraževanju in povpraševanja delodajalcev po znanjih in spretnostih. Prizadevanja bodo zlasti osredotočena na razvoj znanj in spretnosti in usposabljanja učiteljev ter izboljšanje javne podobe in kakovosti poklicnega usposabljanja. Spodbujalo se bo sodelovanje na področju raziskav in inovacij. Sodelovanje na področju medkulturnega dialoga bo krepilo kulturno raznolikost in boljše medsebojno razumevanje ter povečalo strpnost v naših družbah.
-